

[Bjørn Elmquist]

Jeg har hæftet mig ved, at forslagsstillerne taler om aktioner i FN, man taler om skærpeelse af det nordiske handlingsprogram, man taler om selvstændige danske initiativer, men siger intet om, at den danske regering skal pålægges at tage sagen op i EF-sammenhæng, i EPS, og det ligger dog ellers snub-lende nær. Jeg kunne ikke bare mig for, da jeg gennemlæste forslaget, at få den tanke: er det mon sådan, at forslagsstillerne sætter deres modstand mod EF og alt, hvad dertil hører, højere end deres åbenbart ganske store ønske om at bekæmpe Sydafrika? Det ville dog være trist, hvis det var sådan.

Jeg bemærkede også, at den socialdemokratiske ordfører i den henseende havde en ganske realistisk holdning, synes jeg. Hvis der skal gøres noget i denne henseende – det er der jo beredvillighed til hos alle partier i denne sal – så prøv dog at indtage en mere realistisk holdning og bid hovedet af al skam og erkend også i et SF-forslag, at EPS måske kan være en farbar vej!

Jeg skal ikke gå ned i detaljerne i de enkelte forslag, det har udenrigsministeren allerede gjort, og det kan vi tilslutte os fra venstres side – naturligvis, havde jeg nær sagt. Lad mig dog fastslå, at vi i venstre har en uforbeholden og en skarp afstandtagen til Sydafrikas officielle apartheidpolitik.

Jeg synes, det var godt, at udenrigsministeren allerede i starten af sit indlæg gjorde det ganske klart, at regeringen tager sit officielle udgangspunkt i den meget skarpe fordømmelse af den officielle apartheidpolitik i Sydafrika, som er vedtaget i FN.

Vi skal ikke stå og forfalde til selvros her i det danske folketing, men jeg vil godt tillade mig den bemærkning, at det er mit indtryk, at Danmark er fremme i allerforreste linje, hvad realistisk modstand mod apartheidpolitik angår. Det eneste, som desværre fra tid til anden kan skabe et andet indtryk i omverdenen, er, tror jeg, de debatter, vi med jævne mellemrum har om formentlig velmente forslag – ja, det tror jeg nok – fra f.eks. SF, om, at vi skal gå meget videre nu og her. Jeg er overbevist om, at det ikke er det, der er det reelle motiv fra SFs side. Jeg tror ikke på, at SF er ude på at drive politik i denne henseende. Men vi kunne måske godt overveje, om det ikke er synd, at vi ind imellem skaber det indtryk andre steder, at vi er så voldsomt uenige i det danske folketing om vores offici-

elle modstand imod apartheidregimet. Det er vi jo ikke.

Inger Harms (SF):

Jeg skal starte med at sige til hr. Fischer, at det, at der sker uhyrligheder andre steder i verden, retfærdiggør jo ikke det, der sker i Sydafrika.

Der er ikke plads til de sorte i de hvides samfund ud over visse former for arbejde. »Når jeg får kontrol over de indfødtes uddannelse, vil jeg reformere dem, så de fra barnsben lærer, at de aldrig vil blive lig med de hvide.« Dette er et citat, der stammer fra dr. Verwoerd, der i 1954 var minister for indfødtes anliggender, senere premierminister i Sydafrika. Citatet stammer fra bogen »A People's History«.

At undervisningen i Sydafrika er obligatorisk og gratis for hvides børn, mens der ikke er undervisningspligt for de sorte børn og de må betale for at gå i skole, er kun et af resultaterne af det net af apartheidlove, der blev indført i Sydafrika i 1930'erne. Målet var, at der på alle livets områder skulle gennemføres en adskillelse mellem den sorte arbejdskraft og dens hvide herrer. Begyndelsen var gennemførelsen af jordloven af 1913, der reserverede al den gode jord til de hvide og overlod afrikanerne de gølge, ufrugtbare egne. Jeg skal gøre opmærksom på, at de hvide, der udgør 14 pct., nemlig ca. 4 millioner, af befolkningen, fik 87 pct. af jorden, mens afrikanerne og de farvede, der udgør 86 pct., nemlig 25 millioner, fik resten af landet, 13 pct.

At være underlagt Sydafrikas apartheidpolitik betyder f.eks., at du ingen stemmeret har, at du altid må bære et pas, der fortæller, hvorledes du er klassificeret som følge af din hudfarve, at du ikke selv kan vælge, hvor du vil bo, at du får det dårligst betalte og sundhedsmæssigt farligste arbejde, at halvdelen af dine børn dør, inden de er 5 år, som følge af den ringere lægehjælp og sygdomsbehandling, at du uden dom kan tilbageholdes på ubestemt tid, og at din hverdag er præget af vold, frygt og had. Derfor har FN's generalforsamling fordømt apartheid som en forbrydelse mod menneskeheden.

Danmark har gang på gang stemt for økonomisk boykot af Sydafrika. Alligevel er den danske samhandel med Sydafrika steget